

بررسی ظرفیت انتشار «گواهی صرفه جویی انرژی» برای مشترکان بخش خانگی و کشاورزی؛

صرفه جویی انرژی، اوراق می‌شود

ایجاد بستر داد و ستد گواهی صرفه‌جویی انرژی برای تمامی مشترکان انرژی فارغ از اینکه می‌تواند فرصت مالی برای مصرف‌کنندگان کم و خوش مصرف باشد در گام اول باعث کاهش قطع برق و گاز صنایع بزرگ در مقاطع پیک مصرف شده و در گام بعدی با اصلاح فرهنگ مصرف انرژی باعث بهبود زیرساخت‌های توزیع و مصرف انرژی در کشورمان در بخش صنایع، کشاورزی و خانگی که عمدتاً بر مبنای مصرف بالا ایجاد شدند، می‌شود.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، در روزهای ابتدایی پاییز سید احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصاد و دارایی در توییتی خبر از اجازه انتشار «گواهی صرفه‌جویی انرژی» و تصویب دستورالعمل آن در شورای عالی بورس خبر داد.

علی نقوی، مدیرعامل بورس انرژی در رابطه با این مصوبه شورای عالی بورس، گفته است: «برای صرفه‌جویی در مصرف حامل‌های انرژی در فاز اول گاز و برق پروژه‌هایی که براساس این حامل‌ها اجرا می‌شود، اگر با انجام روش‌هایی منجر به صرفه‌جویی در مصرف برق و گاز شود، طبق مصوبه کمیسیون صرفه‌جویی که تحت نظارت سازمان برنامه و بودجه قرار دارد، می‌تواند به میزان صرفه‌جویی بخشی از گاز یا برق صرفه‌جویی شده را در قالب اوراق گواهی صرفه‌جویی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دهد که بتوانند آن را در بورس انرژی معامله کنند.» وی افزود: «با تصویب دستورالعمل معاملات گواهی صرفه‌جویی انرژی در شورای عالی بورس، شرکت ملی گاز و وزارت نیرو باید کارهای اجرایی و مقدماتی آن را انجام دهند.»

به طور کلی در حال حاضر «گواهی صرفه‌جویی انرژی» مکانیزمی تشویقی برای استانداردسازی مصرف صنایع است تا از طریق این مکانیزم، انرژی صرفه‌جویی شده توسط صنایع در اختیار خودشان قرار گیرد و آنها بتوانند اقدام به فروش انرژی صرفه جویی شده خود کنند.

بهینه‌سازی مصرف با گواهی صرفه‌جویی انرژی

یکی از روش‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی به ویژه برق و گاز می‌تواند استفاده از راهکارهای تشویقی باشد و یکی از این راهکارها، گواهی صرفه‌جویی انرژی است.

اوراق گواهی صرفه‌جویی انرژی در دنیا به عنوان مشوق افزایش بهره‌وری و کاهش مصرف انرژی به کار گرفته می‌شود که منجر به بهینه‌سازی مصرف انرژی خواهد شد.

با ورود معاملات برق و گاز صنایع کشور به بورس انرژی و رواج استفاده از این اوراق، صنعتی که امکان و انگیزه بیشتری برای صرفه‌جویی در برق دارند می‌توانند انرژی صرفه‌جویی شده خود را با قیمت رقابتی به صنایعی که با کمبود برق دست و پنجه نرم می‌کنند، بفروشند.

مشترکان خانگی و کشاورزی هم جایزه صرفه جویی می‌گیرند؟

نکته قابل توجه اینجاست که این سیاست در حال حاضر صرفاً برای صنایع طراحی شده اما ایجاد زیرساخت‌های فنی جدید مانند کنتورهای هوشمند برق و گاز قابلیت استفاده از آن برای مشترکان در بخش کشاورزی و خانگی نیز به وجود می‌آید.

بر اساس آخرین آمارهای ارائه شده، ۳۱ درصد مصرف برق و ۵۵ درصد مصرف گاز کشور مربوط به مشترکان خانگی است. همچنین قریب به ۱۴ درصد مصرف برق کشور نیز مربوط به مشترکان بخش کشاورزی است؛ از سوی دیگر بیشتر حجم بیش مصرفی کشور نیز معطوف به همین بخش مشترکان است.

بطوریکه سرانه مصرف برق خانگی در ایران ۶ برابر میانگین جهانی است یا شاخص میزان مصرف انرژی در ایران به ازای هر مترمربع در سطح زیربنا به‌طور میانگین سه تا چهار برابر دنیاست و تلفات انرژی در بخش خانگی و گرمایش در فصول سرد سال بسیار بالاست.

سرمایه‌گذاری برای صرفه‌جویی بیشتر به جای مصرف بیشتر

موضوع قابل توجه اینجاست که با اشاعه این سیاست سرمایه‌گذاران به جای سرمایه‌گذاری برای مصرف بیشتر در مسیرهایی گام بر می‌دارند که منجر به کاهش مصرف انرژی در بخش‌های مختلف از جمله گاز و برق می‌شود و در ازای این صرفه جویی گواهی دریافت می‌کنند که بازدهی آن از افزایش مصرف بیشتر خواهد بود.

این گواهی قابل معامله در بورس خواهد بود و مصرف‌کنندگان بخش‌های مختلف در کشور می‌توانند از سرمایه‌گذاران این گواهی را خریداری کنند. البته نوع دوم این گواهی، گواهی صرفه جویی تامین مالی است که برای تامین مالی پروژه‌هایی که منجر به صرفه جویی می‌شود که پس از تصویب در کمیسیون صرفه جویی، قابل انجام پذیره نویسی است.

جزئیات بیشتر درباره سازوکار گواهی صرفه‌جویی انرژی زمانی که نخستین گواهی‌ها آماده عرضه در بورس انرژی باشند، در اختیار معامله‌گران قرار خواهد گرفت.

آمادگی کامل بورس انرژی برای صدور گواهی صرفه‌جویی انرژی

در حال حاضر سیمانی‌ها، فولادی‌ها و صنایعی همچون تولید کاشی و سرامیک و... که بیش از میزان استانداردهای مشخص شده و الگوی مصرف، گاز یا برق مصرف می‌کنند، در چارچوب بازار بهینه‌سازی مصرف انرژی و محیط زیست باید پروژه‌های تعریف شده خود برای صرفه‌جویی انرژی را به دبیرخانه کمیسیون صرفه‌جویی ارائه کنند.

هر میزان صرفه‌جویی در مصرف گاز یا برق که بر اساس این پروژه‌ها انجام شود، به خود این صنایع تعلق خواهد گرفت. آنها می‌توانند از این انرژی استفاده کنند و یا گواهی صرفه‌جویی انرژی خود را بفروشند. پیش‌بینی می‌شود که این طرح برای صنایع بزرگ مزیت مهمی تلقی شود.

به‌لحاظ مقرراتی این طرح برای مشترکین خانگی نیز امکان‌پذیر است و حتی پیشتر در بورس انرژی ایران برای مشترکین خانگی مدل‌هایی پیشنهاد شده است.

هم اکنون زیرساخت‌های بازار سرمایه برای انجام معاملات گواهی سپرده صرفه‌جویی انرژی آماده است و تقریباً در سمت بازار سرمایه برای معاملات گواهی صرفه‌جویی انرژی کاری باقی نمانده است.

تنها فرآیند پذیرش آن مانده است که برای این مرحله باید اشخاصی که به آنان گواهی صرفه‌جویی انرژی تعلق گرفته، درخواست پذیرش دهند و ناشران که شرکت ملی گاز و توانیر هستند، تضامین لازم را برای مکانیزم تحویل به بورس انرژی ایران ارائه کنند تا کار به‌صورت رسمی وارد فاز اجرایی شود.

